

***Vybrané aspekty ochrany
ovzduší pro přípravu nového
zákona***

JUDr. Michal Bernard
Ekologický právní servis

(michal.bernard@eps.cz)

Obsah

- Problémy současného zákona v praxi
- Návrhy řešení
- Inspirace ze zahraničí
- Speciální nástroje

Problémy současného zákona v praxi

- Imisní situace vs. emise jednotlivých zdrojů
 - kumulativní a synergické efekty, doprava (SEA)
 - Faktická spolupráce orgánů územního plánování s orgánem ochrany ovzduší
 - Příliš úzké regionální vazby mezi silným investorem a obecními a krajskými politiky (ÚP) a úředníky (ÚŘ)
 - Měření emisí provozovatelem
 - tendence přizpůsobit měření limitům, finanční aspekt
 - Programy snižování emisí
 - nezávazný charakter, žádná kontrola veřejnosti
-
-

Programy snižování emisí (národní a krajské)

- Definovat závazné části programů
 - Seznam konkrétních plánovaných opatření (preference integrovaných opatření – hluk)
 - Časový harmonogram
 - Hrubý finanční odhad a předpokládané zdroje financování
- Závazný podklad územního plánování a rozhodování v území
 - orgány ÚP jsou povinny zahrnout opatření do ÚPD
 - (PZKO pro územní plán obce a zásady územního rozvoje)
 - (Národní program snižování emisí pro Politiku územního rozvoje)
 - Závazný podklad pro stavební úřady a orgány ochrany ovzduší při umísťování nových zdrojů
- Zapojení veřejnosti
 - Zveřejnění návrhu a lhůta k připomínkám
 - Zveřejnění finálního dokumentu
 - Zprávy o plnění (každoročně)

Povolení nového zdroje

- Povinnost pro stanovené zdroje v rámci povolení (podklad. rozhodnutí k ÚR) vypracovat rozptylovou studii
 - Ve studii prokázat, že nedojde k překročení žádného závazného limitu a není v rozporu s PZKO
 - Pokud dojde k překročení nebo některý z limitů překročen již je, studií prokázat, že díky naplňování PZKO budou dodrženy všechny limity
-
-

Území s překročenými limity vs. nový zdroj – inspirace ze zahraničí

- Rakousko:
 - v procesu EIA nižší práh pro povinný scoping
 - přísnější povolovací řízení (musí prokázat, že nebude mít významný vliv, jinak nelze povolit)
 - Nizozemí:
 - do listopadu 2007 velmi výjimečně
 - změna zákona: projekty, které mají významný vliv (> 3% hodnoty limitu) musí být předvídány v programu snižování emisí
 - Německo:
 - projekty do 3% lze povolit za splnění dalších podmínek (nad rámec BAT)
-
-

Existující velké zdroje

- Preference individuálního přístupu
 - Specifické limity pro jednotlivé zdroje
 - Plán snížení emisí
 - Dohoda provozovatel x úřad, možnost individuálního nastavení harmonogramu postupného snižování emisí dle možností provozovatele a potřeb oblasti
 - Přizpůsobení specifickým provozu, investičním výhledům atd.
 - MŽP namísto kraje
-
-

Nízkoemisní zóny a poplatky za vjezd do centra

- Nové nástroje ke snížení emisí z dopravy
- Fungují v řadě evropských zemí (22 německých měst, Londýn, 7 holandských měst atd.)
- Více na www.lowemissionzones.eu
- Německo:
 - Vjezd autům povolen dle emisních tříd (EURO 2, 3, 4), při zhoršování rozptylových podmínek zákaz postupně od těch nejhorších
 - Barevné terčíky umístěné na skle, vizuální kontrola

Příklady mýtného v evropských městech

- **Londýn** – v pracovním týdnu od 7.00 do 18.30, osm liber za den
 - **Stockholm** –v pracovním týdnu mezi 6.30 a 18.29 ve výši 1,10 až 2,10 eur podle denní doby, maximálně řidič zaplatí 6,30 eur za den
 - **Řím** – absolutní zákaz vjezdu motorových vozidel do centra, povolení mají jen taxíky, autobusy a dodavatelé (roční poplatek 360 eur)
 - **Milano** –v pracovním týdnu od 7.30 do 19.30, podle množství emisí od 2 do 10 eur;
 - **Oslo** – celý den, 3 eura
 - (Praha – předpoklad 50 – 100 Kč za vjezd)
-
-

Nízkoemisní zóny nebo mýtné v ČR?

- Praha chce spustit systém mýtného od prosince 2009 (stockholmský model)
 - Legislativní zakotvení
 - vložit do zákona o ochraně vnějšího ovzduší jako pravomoc pro jednotlivé obce
 - Zastupitelstva obcí by pak sami rozhodovaly, který koncept a jaké podmínky
 - Konkrétní § znění – možnost inspirace ze zahraničí, zejména Německo, Velká Británie, Švédsko
-
-

Závěr

- Nový zákon musí pružněji reagovat na stále se zhoršující kvalitu ovzduší
 - Individuální přístup u zvláště velkých zdrojů (indiv. plány snižování emisí)
 - Závazné části programů snižování, kontrola plnění
 - Zakotvení speciálních nástrojů pro snížení emisí z dopravy
-
-

Děkuji za pozornost!

